

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 326/2026-20

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Habán & Partners, s. r. o., Štúrova 23/11, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Danajská Streda č. k. 12Em/2/2022-81 z 2. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 1. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia, ktorým jej bola uložená ako povinnej pokuta v sume 630 eur v rámci nariadeného výkonu právoplatného rozhodnutia o úprave styku oprávneného otca s maloletým. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd napadnuté uznesenie zrušil.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je povinnou v konaní o výkon rozsudku okresného súdu sp. zn. 9P/57/2020 z 11. marca 2021, ktorým bola schválená rodičovská dohoda o úprave styku oprávneného otca s maloletým, ktorý je v starostlivosti sťažovateľky. Okresný súd uznesením č. k. 2Em/2/2022-61 z 2. novembra 2022 (uznesenie potvrdené uznesením Krajského súdu v Trnave č. k. 14CoE/5/2023-421 z 31. januára 2024, pozn.) nariadil výkon rozhodnutia. Okresný súd uznesením č. k. 12Em/2/2022-692 z 10. apríla 2025 uložil rodičom výchovné opatrenie podrobiť sa psychologickému poradenstvu a absolvovať 20 konzultácií so psychológom. Sťažovateľke bola uložená predchádzajúcim rozhodnutím pokuta za styk nerealizovaný do marca 2024 v sume 250 eur.

3. Napadnutým uznesením okresný súd uložil v poradí druhú pokutu s odôvodnením, že sťažovateľka naďalej právoplatné a vykonateľné súdne rozhodnutie nerešpektovala, odmietla

spoločné stretnutie s otcom v zariadení realizujúcom výchovné opatrenie uložené rodičom, za celú dobu priebehu vykonávacieho konania nijako svoje tvrdenia o ohrození svojej bezpečnosti a agresívnom správaní oprávneného nepreukázala. Výzva na dobrovoľné plnenie (podľa § 379 ods. 2 Civilného sporového poriadku) ostala naďalej bezvýsledná, styk otca s dieťaťom sa stále riadne (plnohodnotne) nerealizuje. Názor sťažovateľky, že si tým, že dieťa privezie na miesto stretnutia, splnila svoju povinnosť, a tým povinnosť podieľať sa motivačne na styku otca s dieťaťom končí, považoval okresný súd za nesprávny. Hoci maloletý má právo na svoj vlastný názor, tento názor nemusí byť (a v danom prípade ani nie je) správny a v jeho záujme je práve na matke pôsobiť na dieťa, aby svoj názor a prístup zmenilo. Maloletý nie je schopný nenáležite ovládnuť, posúdiť a rozpoznať dôsledky svojho konania a matka sa nemôže zbaviť povinnosti pripraviť dieťa na styk s otcom poukázaním na jeho názor, a preto je povinná v prípade neplnenia súdneho rozhodnutia niesť sankčné dôsledky. Vzhľadom na to, že ide o opakovanú pokutu, okresný súd určil vyššiu sumu.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že toto uznesenie je vnútorne rozporné, arbitrárne a ústavne neudržateľné, pretože cituje závery znalca, ale nevyvodzuje z nich žiadne relevantné závery. Ako z bodu 12 napadnutého uznesenia vyplýva, samotný psychológ konštatoval úplnú neefektívnosť nútenia maloletého do kontaktu s otcom, pričom výslovne uviedol, že ani v prípade zmeny správania matky maloletého by nedošlo k zmene postoja maloletého. Maloletý vykazuje výrazný psychický diskomfort a kategoricky odmieta akýkoľvek kontakt s otcom. Okresný súd bez akéhokoľvek racionálneho zdôvodnenia prenáša zodpovednosť za tento stav na sťažovateľku. S poukazom na obsah záverečnej správy kolízneho opatrovníka z roku 2023 sťažovateľka tvrdí, že nevhodné správanie otca voči maloletému formovalo negatívny postoj maloletého k otcovi, a nie postoj sťažovateľky. Okresný súd podľa názoru sťažovateľky uprednostnil formálny výkon rozhodnutia pred reálnym záujmom maloletého, keď ho paušálne označil za nesprávny a neskúmal jeho dôvody a autenticitu, čo považuje zároveň za rozporné s čl. 12 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa. Motivačné pôsobenie na maloletého je psychologicky náročný proces, kde sťažovateľka nemá žiadnu záruku výsledku. Sťažovateľka je preto sankcionovaná za nedosiahnutie výsledku, ktorý nie je v jej moci zabezpečiť.

5. Sťažovateľka ďalej pripojila zápisnicu z pojednávania 5. marca 2026, na ktorom okresný súd rozhodol o odklade výkonu rozhodnutia do 31. decembra 2026.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou sťažnosti je namietané porušenie práva na rodinný a súkromný život, ako aj práva na spravodlivý proces a súdnu ochranu, pretože podľa názoru sťažovateľky ju okresný súd sankcionuje za niečo, čo nie je v jej moci, teda zmeniť postoj maloletého k stretávaniu s otcom. Zároveň považuje rozhodnutie za arbitrárne, pretože nereflektovalo na vykonané dokazovanie, konkrétne záverečnú správu kolízneho opatrovníka a psychologické posúdenie.

7. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Do právomoci ústavného súdu v konaní podľa čl. 127 ústavy však patrí kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem súdmi s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Skutkové

a právne závery súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvodené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody ústavne relevantnej intenzity.

8. Na úvod je potrebné pripomenúť, že uloženie pokuty je riadnym výkonom rozhodnutia vo veciach výchovy maloletého, ktoré nielen sankcionuje povinného za neplnenie vykonateľne uloženej povinnosti, ale má za úlohu pôsobiť aj odstrašujúco a motivovať k jej plneniu.

9. Ústavný prieskum vo všeobecnosti sa pri takomto rozhodnutí obmedzuje najmä na posúdenie, či ho vydal orgán oprávnený na jeho vydanie, či bol poskytnutý procesný priestor sťažovateľovi na uplatnenie jeho argumentov o tom, prečo povinnosť splnená nebola, či sa konajúci súd dostatočne s nimi vysporiadal, ako aj to, či uložená sankcia nevybočuje z medzí a hľadísk stanovených procesným predpisom, prípadne či nie je v rozpore s požiadavkou primeranosti uloženej sankcie. Nie je úlohou ústavného súdu prehodnocovať potrebu alebo vhodnosť jej uloženia či nahrádzať úvahu okresného súdu konajúceho vo veci svojou vlastnou.

10. Ústavný súd považuje okresným súdom poskytnuté odôvodnenie uloženej pokuty, ako aj jej výšky za dostatočné a zrozumiteľné, pri jej uložení mala sťažovateľka vytvorený dostatočný priestor na obranu, ktorú aj uplatnila, výška pokuty je primeraná opakovanej sankcii a zodpovedá zákonným mantinelom, ako aj povahe a dôležitosti konania o výkon rozhodnutia vo veci maloletého. Jej uloženie je teda ústavne akceptovateľné.

11. K námietke sťažovateľky, že je sankcionovaná za niečo, čo nemôže ovplyvniť, ústavný súd dodáva, že uložená pokuta nie je sankciou za nedosiahnutie výsledku v podobe zmeny názoru maloletého, ale za postoj a nedostatočnú snahu matky prispieť k tejto zmene, pretože z napadnutého uznesenia vyplýva, že v priebehu konania o výkon rozhodnutia matka dlhodobo vykazuje vlašný postoj k povinnosti prípravy maloletého na styk po psychickej stránke.

12. S touto námietkou sa vysporiadali všeobecné súdy už v rozhodnutí o nariadení výkonu rozhodnutia, ktoré je sumarizované v bode 2 napadnutého uznesenia tak, že na splnenie tejto jej povinnosti nepostačuje, že uskutočneniu styku maloletého s otcom sťažovateľka nebráni a že ho na styk materiálne pripraví. Príprava musí spočívať aj v pôsobení na maloletého, a to nielen krátkodobo pred stanoveným časom styku, aby otca vnímal pozitívne, vedel, že stretnutia s ním mu môžu byť prínosom, a aby im preto bol prístupný. Ako matka je povinná snažiť sa prípadné negatívne nastavenie maloletého voči otcovi odstrániť a vzbudzovať v ňom záujem a ochotu stráviť s otcom súdom vymedzený čas. Rozhodovanie o styku s otcom nemožno ponechať na maloletého. Jeho právom je vyjadriť svoj názor vo veci, ktorá sa ho bezprostredne dotýka, posúdenie, či je styk s rodičom v záujme maloletého, je však na súde, ktorý musí vziať do úvahy všetky relevantné okolnosti prípadu. V konaní nebolo preukázané (ani tvrdené), že by sa v živote maloletého odohralo niečo také zásadné, čo by malo mať za následok taký negatívny vývoj jeho vzťahu k otcovi a čo by otca malo diskvalifikovať v možnosti vývoj maloletého svojou starostlivosťou o neho ovplyvňovať. Pokiaľ sa aj matka skutočne pokúša o zlepšenie vzťahu maloletého k otcovi, ako to tvrdí, táto jej snaha je nedostatočná a nemôže byť dôvodom na odopretie možnosti otca stretávať sa so synom.

13. Ústavný súd považuje za vhodné dodať, že vo veciach starostlivosti o maloletých by všeobecné súdy mali pri rozhodovaní o najlepšom záujme dieťaťa vziať na zreteľ vo zvýšenej miere názor

maloletého vo veku 14 až 18 rokov, keď už je maloletý dostatočne vyspelý na formulovanie svojich postojov. Súčasťou najlepšieho záujmu maloletého nepochybne je aj rešpektovanie jeho ľudskej dôstojnosti a osobnej integrity zo strany štátu. Osobitne vo veku, keď právny poriadok (napr. v oblasti pracovného alebo trestného práva) počíta s právne relevantným rozhodovaním a konaním maloletého, nemožno ponechať bez povšimnutia jeho vôľu a postoj vo veci súkromia a rodiny.

14. Možno preto prisvedčiť názoru sťažovateľky, že okresný súd názor maloletého vo veku 13 a pol roka vzal do úvahy len okrajovo a odôvodnenie tohto hodnotenia je veľmi stručné. Ústavný súd však nie je oprávnený nahrádzať hodnotenie dôkazov vykonané všeobecným súdom, a keďže dôvodom na uloženie pokuty je neplnenie povinností matkou, ústavný súd nepovažuje tento nedostatok odôvodnenia za ústavne relevantný. Osobitne s prihliadnutím na následný odklad výkonu rozhodnutia v priebehu konania o ústavnej sťažnosti, ktoré pravdepodobne s postojom maloletého súvisí (čo sa môže ústavný súd len domnievať, keďže rozhodnutie sťažovateľka nepriložila, pozn.).

15. Z uvedených dôvodov ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým uznesením okresného súdu a označenými základnými právami sťažovateľky nezistil takú príčinnú súvislosť, ktorá by signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto ju odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu